

Pavergtieji sukilo prieš raudonuosius tironus. Skaudus smūgis Kremliaus politikai Lenkijoje; vengru tauta ginklu gina laisvę; rusu tankai ir lėktuvai bombardavo Budapeštą. Simtai užmustu.

Komunizmo galo pradžia

Tarptautinės politikos stebėtojai jau kuris laikas tvirtina, kad už geležinės uždangos bręsta svarbūs įvykiai, kurie vieną dieną nustebins pasaulį. Tai sakdami jie tu rėjo galvoje tylia, bet atkaklią kovą tarp pačių Kremliaus raudonųjų diktatūrų, kurie, susiskirstę į dvi grupes, kurušėvas prieš Molotovą. Žu kovą ir kitus. Buvo laukiama, kad vieną dieną dings arba Kruščiovas arba Molotovas.

Ėjo nuolatiniai gandai apie nepasitenkinimą satelitinėse valstybėse, ypač po Peznaniaus sukilimo.

Poznaniaus sukilėlių teismas buvo ryškus ženklas, kad satelitai pergyvena sunkias dienas. Tačiau didesni naujienų bei staigmenų buvo laukiama artimiausioj ateityje ne iš satelitų, bet iš Kremliaus. Tačiau įvyko kitaip. Pavergtiesiems kraštams raudonoji diktatūra per eilę metų pasidarė jau nepakenčiama. Net ir patys komunistų vadai prablaivėjo. Jie pamatė, kad Maskva nori komunizmo pretekstu, lyg tuo Trojos arkliu, išplėsti Rusijos imperializmą, kas pažeidė net ir komunistų, dar turinčių bent kiek patriotizmo, jausmus. Nepasitenkinimo nuotai kas dar didino negudri Kruščiovo nustalinimo politika.

Nepaskutinėje vietoje buvo ir ekonominiai sunkumai. Lenkijos ūkiui, ir Pabaltijy ir visoje Rusijoje, labai sunkios dienos. Elinis darbininkas komunistinėje santvarkoje, tame darbininku «rojuje», neturi ne tik laisvės, bet ir duonos. Prie jų reikia pridėti dar katalikų persekiojimą, nuosavybės panaikinimą. Tai faktai,

kurie negali gyventojų palankiai nuteikti nei Rusijos, nei komunizmo atžvilgiu.

Lenkijos vyriausybė krašto gyventojų nuotaikas gerai jautė ir bijojo, kad nepasikartotų Poznaniaus įvykiai. Su sirinkęs komunistų partijos centro komitetas, kuris praktiškai kraštą valdo, žmonių nuraminimui, nutarė pašalinti iš vadovybės Stalinistus, jų tarpe ir generolą Rokosovskį, atsipaaiduoti daugiau iš Maskvos įtakos. Su Maskva jei jau kalbėtis, palaikyti draugiškus santykius, tai tik kaip lygus su lygiu.

Kai Kremlius sužinojo savo idejos draugų Varšuvoje šitokius drąsius nutarimus, išsigando. Ir nieko nelaukiant apie pusę tuzino komisarų išskrido Varšuvon.

Tačiau lenkai pasiliko prie savo nusistatymo, vadinamo tautinio komunizmo. Reikalą sutvarkyti būt galėjusi raudonoji armija stovinti Lenkijoje. Bet tai būtų nepatogu prieš pasaulį. Su įvykusiu faktu Kremlius sutiko.

Vyriausybės priekyje pastatė, Ge mulką. Krašto apsaugos vice ministeriu irgi pastatytas Ge mulkos draugas. Nauja vyriausybė Lenkijos liaudžiai pažadėjo daugiau duonos ir laisvės, sustabdyti privačios nuosavybės nusavinimą, o nusa vintą gražinti, paleisti iš areštų kardinolą Višinskį, duoti laisvę katalikų bažnyčiai. Tiek Varšuvoje, tiek kituose miestuose buvo demonstracijų nukreiptų prieš Rusiją, ką patvirtino ir Maskvos žinių agentūra «Tass». Paskutiniai įvykiai Lenkijoje yra skaudus smūgis Kremliaus politikai.

Vengrijos sostinės gatvėse simtai žuvusių rusu tanku ir lėktuvu bombardavimo

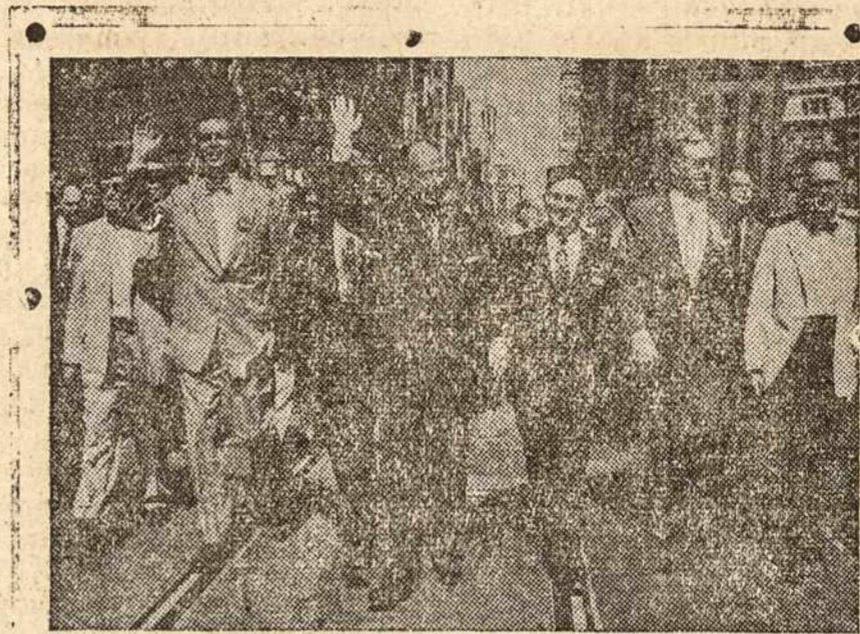
Jau prieš keleta dienų Vengrijos studentai ir rašytojai protestavo prieš privalomą rusų kalbos ir marksizmo — komunizmo pamokų įvedimą mokyklose. Studentija — jautriausias ir jūdiusias elementas. Ji tuoj savo nuotaikomis užkrečia ir visuomenę.

Studentijos pareikalavimai, rado pilno pritarimo visuose plačios visuomenės sluoksniuose. Diena iš dienos nuotaikos kaito, kol, pagaliau spalio m. 23 d. krašto sostinėje — Budapešte, miesto centre susirinko šimtatūkstančiai minia reikalaujanti pakeisti, pašalinti stalinistą Rakosi, o gražinti Imre Nagy.

Demonstrantai sustojo prie 8 metrų aukščio Stalino statulos. Mėgino ją nuversti, bet

nepavyko, nes labai stipriai pastatyta. Revoliucinė nuotai kaip apėmė visą miestą. Demonstrantai nesiskirstė. Grupėmis vaikščiojo miesto gatvėmis. Vengrų kariuomenė solidarizavo demonstrantams. Atrodo, kad vengrų patriotai, norėjo šokti didesnį šuolį negu lenkai — ne tik pakeisti komunistinės vyriausybės sąstatą, bet pačius komunistus pašalinti iš krašto vyriausybės ir pradėti sukilimą stengiantis užimti strategines reikšmės vietas.

— Rusija išnaudoja pavergtus kraštus. Iš Lenkijos vežasi anglį, o iš Vengrijos uranijaus metalą. Ir tai veltui.

Amerikos demokratų partijos kandidatas Adlai E. Stevenson į prezidentus, tęsia rinkimines kompanijas. Čia matome Stevensoną sveikinantį Detroito, Mich., visuomenę. Šalia Michigan estado gubernatorius G. Mennon Williams ir vice gubernatorius Philip A. Hart (dešinėje). (USIS)

Sukilimas būt pavykes, jei ne raudonoji rusu armija.

Komunistinė vyriausybė pamaciusi plataus masto suorganizuotas netik demonstracijas, bet ir sukilimą ir rimtai abejojama vengrų kariuomenė pakvietė rusus malšinti sukilimo. Tankai atidarė ugnį iš kulkosvaidžių ir patankų, o aviacija apšaudė iš viršaus. Nelygi kova vieno k truko daugiau 36 valandų Budapesto gatvėse nuo masoliu tankų ir aviacijos bombardavimo krito šimtai jaunų patriotų, studentų darbininkų, valdininku lavonai. Daug pastatų buvo padegti ir sugriauti. Vengrų tauta su

dėjo didelę auką ant laisvės aukuro. Šimtai kritusių kovoje už laisvę, ne tik savo bet ir visos žmonijos, ryškiausiai byloja, kas yra komunizmas ir ko siekia Maskva ir kiek yra laisvės anapus geležinės uždangos. Krauju palaistytos laisvės idejos augo, bujos ne vien Vengrijos žemėje, bet ir kituose pavergtuose kraštuose. Naujo laisvės siekimo niekas nesulaikys. Vergijos dienos jau suskaitytos. Paskutinis mūšys bus laisvė pergale apvainikuotas.

Sukilimo pasekmės

Šiandien dar sunku pramatyti kokios bus įvykusių demonstracijų, sukilimų anapus

geležinės uždangos pasekmės pačioje Rusijoje ir pasaulyje. Jau beveik tikra, Nikita Kruščiovas išlėks iš Kremliaus. Neabejotina, kad kova už pa

Lietuvišku programu radijo klausytoju dėmesiui

Pradedant lapkričio mėn. 4 diena, lietuvių kultūrinė radijo programa iš 14 val. (antros valandos po piet) perkeliama į 9,30 val. ryto. Ši sekmadienį, spalio m. 28 d., dar bus transliuojama 14-14,30 val. Nauja valanda (9,30) tik nuo 4 d. lapkričio.

Šis pakeitimas padarytas sąryšyje su visos Radio Nove de Julho programos pertvarkymu.

Netolimoj ateityje gausime patogesnę valandą.

Lietuvių Kultūrinio Radijo pusvalandžio Vadovybė

vergtų tautų išlaisvinimą bus sustiprinta. Reikia laukti, kad laisvame pasaulyje esantys pavergtų kraštų gyventojai, dar labiau sustiprins veikimą už išlaisvinimą.

S. Pauly bedarbė didėja

Darbo departamento pranešimu sunku yra gauti darbas darbininkams be specialybės. Įmonės ieško darbininkų specialistų. Daugumoje be specialybės darbininkai yra atvykę iš provincijos, kurie visą laiką yra dirbę žemės ūkyje.

Savo laikų visa eilė kompanijų buvo pradėjusios de centralizuoti industriją, dalį perkelti į provinciją, ypač turint dėmesį, kad darbo jėga buvo žymiai pigesnė. Tačiau pakėlus atlyginimo minimumą, ji sulygius beveik su S. Paulo miesto uždariais, industrialams nebeliko išskaičiavimo kelti industriją į provinciją.

Kaikuriuos industrijos jau ruošia interiore uždaryti fabrikus ir juos perkelti į S. Paulo, arti patogaus susieki mo. Provincijai grėsia netekti labai didelės industrijos. Beabejo darbininkai, jau dirbę fabrikuose negrįš prie žemės darbų bet atrauks S. Paulo linkui, tuo pačiu padidindami bedarbių skaičių.

Kaip reagavo Pabaltijo kraštu gyventojai

Į Lenkijos ir Vengrijos įvykius, žinių nėra. Tačiau tikra, kaimyninių kraštų įvykius sekė ir seka su dideliu atsidėjimu. Reikia manyti, kad ir Pabaltijo valstybėse bus permaining. Gal būtų suteiks satelitinų valstybių padėti.

Rusija atsisakė derėtis dėl Vokietijos suvienijimo

Vakarų Vokietijos vyriausybė buvo išsiuntinėjusi Amerikai, Anglijai, Prancūzijai ir Rusijai kvietimus į konferenciją, kur turėtų būti tariamasi Vokietijos suvienijimo klausimu. Rusai atsisakė dalyvauti tokioje konferencijoje. Jie siūlo abiem (Vakarų ir Rytų komunistinei) vyriausybėms tiesioginiai tartis. Rusai niekada nesutiks suvienijimą praveisti laisvė, slapto balsavimo keliu, nes žino, kad jų pralaimėjimas tikras.

— Doleris vėl kyla. Buvo kritęs ligi 64 kruzeirų, dabar jau apie 70, o kartais net daugiau.

SKAITYK IR PLATINK
"MŪSŲ LIETUVA"

I Lietuvišką Jaunimą Laisvajame Pasaulyje

LIETUVOS JAUNIME,

(ELTA). Šiomet, minint 1940 ir 1941 metų birželio tragiškus įvykius, lietuvių jaunimas Amerikos Jungtinėse Valstybėse įteikė jų Prezidentui peticiją, kad būtų imtasi priemonių pašalinti iš Lietuvos Sovietų okupantus ir patikrinti lietuvių tautai laisvę ir nepriklausomą valstybinį gyvenimą. Peticiją pasirašė apie 40 000 lietuviško jaunimo.

Tas Jungtinių Amerikos Valstybių lietuviško jaunimo žygis didžiai vertinamas. Jis dar kartą priminė laisvajam pasauliui, kad Sovietų pavergtų valstybių tarpe yra ir Lietuva, kad bolševizmo pavojus tebegresia laisvajam pasauliui ir kad taika pasaulyje yra nedaloma ir negali būti pasiekta, kol Vakarų ir Rytų santykiai nėra sutvarkyti tautų laisvinimo pagrindu. Ši peticija taip pat atkreipė galiausias pasaulyje valstybės Prezidento dėmesį į Sovietų okupuotos Lietuvos žmonių pavergimą ir teisėtą reikalavimą išlaisvinti.

JAV lietuviško jaunimo pasitankas Vlikas užgrybė ir rėmė, kartu reikšdamas didžią padėką šio žygio iniciatoriams, Jaunimo Centriniam Komitetui už atliktą darbą ir visiems, kurie šį žygį rėmė ar bent kuriuo būdu prie jo prisidėjo. Visi jie dar kartą parodė, kad Lietuvos laisvė yra brangi ir siektina visoms lietuvių kartoms.

Vlikas laiko, kad lietuviško jaunimo žygis JAV yra sektingas pavyzdys lietuviškam jaunimui visuose laisvuose

kraštuose. Tad Vlikas kreipiasi į lietuvišką jaunimą visame laisvajame pasaulyje, prašo paruošti panašaus pobūdžio peticijas iki 1957 metų vasario 16 ir tą dieną, Lietuvos Nepriklausomybės šventės proga, jas įteikti laisvojo pasaulio valstybių vyriausybėms.

Darbą reikia pradėti tuoj neatidėliojant. Kraštuose, kur yra lietuviškojo jaunimo organizacijų, jos prašomos imtis iniciatyvos ir sudaryti peticijos akcijos centrą, o kraštuose, kuriuose lietuviškojo jaunimo organizacijų nėra, lietuvių Bendruomenės prašomos sudaryti peticijų akcijai jaunimo branduolius ir talkinti jiems uždavinį atlikti. Peticijos turi būti iš anksto parašytos, atskiri lapai parašams laiku išspausdinti, išsiuntinti ir nustatytu terminu grąžinti akcijos centrui, kad būtų kartu su peticija gražiai įrašyti ir įteikti valstybės galvai, išsirypinus audienciją iš kalno.

Vliko Prezidiumas tiki, kad siūlomoji peticijų akcija lietuviškojo jaunimo bus širdim priimta. Jaunimo organizacijos yra prašomos tuoj sudaryti centrinius komitetus akcijoms kraštuose vadovauti ir susisiekti su Vliko Prezidiumu šiuo adresu: 8566, 98th Street Woodhaven 21, N. Y. USA

Lietuvos Jaunime, pavergtoji Tėvynė šiandien yra reikalinga ir tavo pagalbos daugiau negu bet kada!

VLIKO PREZIDIUMAS

- Tarp paskiausių lietuvių leidinių šiltai sutikti gen. St. Raštikio atsiminimai, kurių išėjo pirmoji dalis, Dr. V. Sruogienės parašytoji išsami Lietuvos istorija «Nida» D. Britanijoje išleido J. Grušo romaną «Karjeristai».

- Vertingas L. Enciklopedijos leidinys - naujas Lietuvos žemėlapis. Jis taip pat išryškina Lietuvos per šį šimtmetį kilnotas sienas, ne

atsiklausiant Lietuvos gyventojų valios. Itin išryškinta Lietuvos siena, kuri buvo nustatyta 1920 m. liepos 12 d. bendru susitarimu su Sovietų imperija, visiems amžiams ta su tartimi išsižadėjusia pretenziją į lietuviškąsias žemes. Bet Lietuvą okupavę, bolševikai savo administracijos naudai didelius žemes plotus vėl įsijungė į savąją imperiją, o kai ką priskyre Lenkijai. Prie žemėlapiu pridėtas vardynas su

tiksliai gyventojų vartojamais vietovių, upių, ežerų pavadinimais ir su svetimų okupantų vardų iškraipymais. Ir čia matyti baurūs sovietinio imperializmo pėdsakai. Jie Prūsų Lietuvos vietovardžius pakeitė rusų dirbtiniais pavadinimais, nieko bendro neturinčias su to krašto praeimi. Anksčiau Prūsų Lietuvos vietovių vardyną darkė vokiški tieji naciai, bet jie dažniausiai tik tų vardų galūnes iškrapė ar juos vertė vokiečių kalbon. Tuo tarpu bolševikiniai imperialistai viską kirto kirviu, kaip įpratę naikinti žmones. Žemėlapi suda- rė ats. pulk. J. Andrius. Ki- tiems žemėlapio redagavimo darbams talkininkavo Vytauto D. Un to profesoriai ir šiaip žymesnieji specialistai: prof. A. Salys, dabar dirbąs Pensilvanijos un-te: St. Ko- lupaila, dabar dėstąs savo spe- cialybę Notre Dame un-te: Dr. P. Skardžius, dabar dir- bąs Vašingtono bibliotekoje: prof. K. Pakštas, kalbininkas Dr. P. Jonikas, M. Brakas, A. Bendorius. Lietuvoj taip rū- pestingai išleisto žemėlapiu nebūta. Tai atžymima ir spau- doje, tik kai kas pageidauja, kad būtų buvusios dabartinės Sovietinės Lietuvos ribos ryš- kiau atžymėtos.

- JAV-se ruošiama nauja Pasaulio Lietuvių Žiurno lai- da lietuviškai ir angliškai. A- pytikriai apie trečdali lietu- vių tautos gyvena už etnogra- finės Lietuvos ribų. Tik JAV- se yra 124 lietuvių katalikų parapijos ir apie porą dešim- tų kitų tikybų parapijų. Nau- jajame leidinyje bus anglų- dalis, duotas svarbesniųjų lie- tuvių organizacijų laisvajame pasaulyje sąrašas, Lietuvos pasiuntinybės ir konsulatai, laisvajame pasaulyje leidžia- ma lietuvių spauda, knygų leidyklos ir knygynai, lietu- viškosios radijo valandėlės, kultūrininkai, laisvųjų profe- sijų nariai, bendruomenės ir praktinio pobūdžio informa- cijos. Išleidimu rūpinasi vice- konsulas A. Šimutis.

- Ruosiamas vokiškai nau- jas Donelaičio «Metų» leidi- mas, be to, naujas lietuvių poezijos antologijos leidimas, planuoja išleisti vokiečių po- ezijos rinktinę su gerais lie-

siplėšė sau marškinius ir prieš kareivius atstatė pliką krūtinę.

Kulkosvydžių ugnis

«I laisvę! I laisvę!» - šaukė tūkstantinė minia. Tą momentą pasigirdo vienas šūvis. Rusų pulkininkas nušovė vieną mi- nios prysaką ėjusį lenką. Šū- vis buvo kareiviams signalas. Aplink lagerį prasidėjo kul- kosvydžių ugnis. Prie vartų ugnis buvo nukreipta į minią kalinių.

Minia ėmė bėgti į visas pu- ses. Kiekvienas jieskojo už- dangos. Šio pasakojimo auto- rias nubėgo į trečią baraką ir atsigulė šalia lietuvi Ber- natonio. Iš dviejų pusių per- plonas barako sienas narstė kulkos. Kalkių ir medžio ga- balai lakstė po kambarį. Vie- nas psichinis ligonis, kuris nieko nenusimanė, atsistojo ir gavo kulka.

Po dviejų minučių ugnis au- tilo. Vokietis išėjo iš barako. Prieš vokietį visom keturiom- šliaužė vienas korėjietis, ku- ris buvo sunkiai sužeistas. Bet nauja kulkosvydžių ug- nies salvė jį amžiams nutil-

Venancijus Ališas

MIŠKO BROLIUI

Taveš, o mano mielas Broli, nepažįstu:
Aš - tropikuos; Tu - šiaurės tolimosios girioj.
Tačiau vienam krašte praleidome jaunystę -
Krašte... Už jį tiek daug draugų tavųjų mirė!

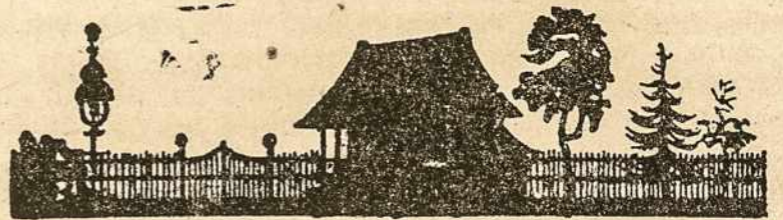
Ir Tu kaip kūdikis iš apmaudo pravirkai -
Kaip kūdikis ant motinos minkštųjų kelių,
Kad kraujo ežerai į žemę veltui mirko,
Kad gėda pirmą kartą lietuvi karda gelia.

Tekėjo ašaros pro drebantįjį bluostą...
Ne ašaros - žarijos iš akių Tau krito!
Ir kuō, ir kuō Tave, o Broli mano, guosti,
Ką drebančia ranka galiu Tau parašyti?

Aiman, ir Tu rašai ant baltutėlio sniego
Šitoj žaizdoj sustingusį pavilgęs pirštą,
Kol po žalta pušim į amžinojo miego
Sunkėjanti galva nugrimsta rūką tirštą

Tikėk, tie kaulai kils kaip javo išplaukimas
Ir kryžiai sudrebės gale kapų pavirtę.
Išdegins mūs akis jūs kruvinas žvelgimas,
O eisime tada: kovot, laimėt ar - mirtit!

(Iš "Cascata Cristalina")

tuviškais vertimais. Taip pat ruošiama nauja laida lietu- viškų muzikos plokštelių, dai- nų ir kai kurių kompozitorių kūrinii.

- 1907 m. buvo suorgani- zuota pirmoji lietuvių dailės paroda ir įkurta Lietuvių Dai- lininkų Draugija, kuri rucšė parodas, skelbė konkursus, rėmko liaudies meno kūrinius. Paskiau buvo nuolatos ruo- šiamos dailės parodos ir or- ganizuojami liaudies meno skyriai. Pirmosiose parodose dalyvavo ir Čiurlionis. Tuo metu pasireiškė dailininkai A. Žmuidzinavičius, J. Zikaras, P. Rimša, P. Kalpokas ir ki- ti. Rūpinamasi šią parodą tin- kamai atžymėti.

- Prancūzų meno žurna- lai iš kelių dešimtų tūkstan-

čių dailininkų atrinko 7 ge- riausius: tarp jų minimas ir mūsų tautietis dail. Vyt. Ki- siulis. Paskiausiu metu jis į- vykdė užsakymą Švedijoje.

- Per tautos šventės minė- jimą 1956 m rugsėjo 8 d. Londono «Vaidila suvaidino A. Rūko «Buhulį ir Dundulį». Argentinoje sėkmingai suvai- dinta P. Vaičiūno 4 v. drama «Sudrumstoji ramybė». Vaka- rą suorganizavo Lietuvių Cen- tras.

- Australijos LB krašto valdybos vicepirmininkas V. Daniela, kuris yra baigęs Syd- ney un-tą ir gavęs filosofijos magistro laipsnį, kaip to pa- ties un-to stipendininkas, siun- čiamas dvejim metams pagi- linti studijų į Vokietiją.

Vorkutos sukilimas

Dr. V. Literskis

(pabaiga)

«Nešaudys!» - sako strei- ko vadovybė. «Stalino laikai praėjo. Išsigąs kraujo vonios. Vyksta tik gąsdinimas. Bet nenusigąskim. Atgal nė žings- nio».

Ne visi taip manė, kaip streiko vadovybė. Reikalas bu- vo rimtas. Su Maslenikovu rei- kėjo apseiti gudriau. Masle- nikov buvo vyriausybės ats- tovas. Buvo linkęs į nuolai- das. Iš jo galėjom patirti vy- riausybės pažiūras. Bet mes išmetėm Maslenikovą pro la- gerio duris. Dabar jis vėl su- grįžo.

Rugpjūčio mėnesio 1 d. prieš 10 val. 30 min. prieš la- gerio vartus pasirodė automa- tiniais ginklais ginkluotų ka- reivių būrys. Netoli jų buvo karabinierių būrys. Prie labe- rio vartų atėjo gen. Masleni- kov. Per lagerį nuaidėjo gar- sas: «Prie vartų! Prie vartų! Jie nori mus sutrypti! Geriau mirtis negu pasidavimas!»

Po dviejų minučių prieš Maslenikov susirinko 1500 galvų minia. Abu partnerius skyrė tik lagerio tvora.

Dabar prie garsiakalbio pri- ėjo gen. Derevjanko.

«Dėmesio! Dėmesio!» - šau- kė jis. «Visi klausykit! Yra duotas įsakymas kareiviams užbaigti kolektyvinį darbo vengimą. Kas eis į darbą, ga- li iš lagerio išeiti. Kas iš la- gerio neišeis, neš visą atsakomybę».

Vartai buvo atidaryti. 15 vy- rų išėjo 1500 vyrų iš Derev- janko reikalavimo tik pasi- juokė.

Vienas kulkosvaidis prieš minią užėmė poziciją. Derev- janko pakartojo savo ultima- tyvinį reikalavimą. Dabar mi- nia susikabino rankomis ir ėmė artintis prie vartų. Vie- nas rusų pulkininkas išsitrau- kė revolverį ir sušuko: «Sto- kit, arba šausiu!»

«Šauk! Šauk!» - rekė minia. Minios susijaudinimas buvo nepaprastas. Keli kaliniai per

dė. Kareivių grupė įsiveržė į lagerį. Dabar jie ėmė žmo- nes varyti iš lagerio. Prie vartų gulėjo kruvinos aukos. Mus varė į tundras. Atrodė, kad visi būsime sušaudyti. Tarp kalinių buvo girdėti ty- lios maldos. Vyko atsiveiki- nimai.

Buvo parinkta sausesnės tundrų vietos. Atskiras kali- nių grupes susodino ant šal- tos žemės. Dabar prasidėjo sužeistų apraishojimas. Karei- viai, prieš kelias minutes į mus šaudę, dabar nerodė ne apykantos. Sėdėjom ištisas va- landas. Karštis, troškuly. Kru- vinas streiko numalšinimas mus pritrenkė. Žodžio beveik niekas netarė. Dabar vergų darbas vėsiose šachtose be ka- reivių ir palydovų mums at- rodė kaip nepasiekiamas sva- jonė.

Prieš įeidami į lagerį, turė- jom vorele praeiti pro stalą, prie kurio sėdėjo keli kari- ninkai ir šnipai iš mūsų tar- po. Buvo jieskoma «itariamų- jų». 450 vyrų buvo atrinkta ir išvežta. Sukilimo balansas: 61 užmuštas ir 300 sužeistų.

Prie lagerio vartų komen-

dantas pasakė šitokio turinio kalbą:

«Dabar jūs matot, ką rei- škia sukilimas prieš Sovietų Sąjungą. Mes jus išpėjom: Jūs neklausėt. Nusikaltėliai jus su- kurstė. Mes žinom, kad dau- gumas jūsų yra geri žmonės. Jums daug padėsime. Dabar aš išleidžiu tokį įsakymą:

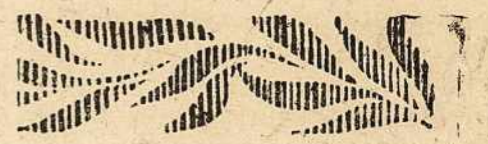
Naktį barakai neuždaromi. Nuo barakų langų nuima- mos geležinės grotos.

Numeriai nuo jūsų nuima- mi. Vieną dieną jūs būsit lais- vi piliečiai, todėl numeriai jums nereikalingi.

Ligšiol galėjot rašyti du kar- tus į metus. Dabar galėsit ra- šyti kiekvieną mėnesį. Gali- rašyti ir užsieniečiai.

Alga mėnesinė nuo šiol 300 rublių, ligšiol buvo tik 150 (trijų kitų punktų autorius ne- atsimeina).

Lavonai buvo pašalinti. Bet raudona nuo kraujo žemė iš- tisa savaite buvo tragedijos liudininkė.

Žinios iš pavergtos Lietuvos

OKUPANTAI SKUNDŽIASI KOMJAUNUOLIŲ RELIGINGUMU

(ELTA) Bolševikinė «Kom somolskaja Pravda» 1956 VII 8 paskelbė A. Dudusenkos iš Vilniaus straipsnį, kuriame okupantai nusiskundžia, kad Eišiškese, bažnyčios varpams gaudžiant, buvusi bažnyčioje sutuokta komjaunvolė Eleonora S. Kada ją pareikalavo pasiaiškinti, kodėl daranti bažnytinėmis sutuoktuvėmis gėdą visam komjaunimui, vargšė, taip Eišiškių komjaunimo rajono komiteto užsipulta, aiškinosi, jog vestuvės yra nepaprastas įvykis gyvenime, todėl jį reikia atžymėti kiek galint gražiau. Be to, ir senelė sutikusi ją už vyro išleisti tik su bažnytinėmis apeigomis. Komjaunimo susirinkime buvo pareikalauta ją už tai visai išmesti iš komjaunuolių eilių. Už tokį nutarimą strjo ypač vietinės pirminės organizacijos sekretorė S. Pačiulytė ir biuro narys M. Golubiovas. Bet vargšę našlaitę užsisotjo mokytoja S. Masalskaja ir kt. Todėl galiausiai buvo nuspręsta Eleonorą tik «griežtai išpėti»...

Okupantų pakalikas Didusienka rašo, jog tokie ir panašūs reikalai šiuo metu yra ypač aktualūs Lietuvoje. Nė ra nėra vieno vietoje respublikoje komjaunimo rajono komiteto, kuriame nebūtų svarstomi panašūs komjaunuolių reikalai, kam jie vaikščioja į bažnyčią. Ne gerovei pašalinti siūloma imtis įvairiausių priemonių, kad tik būtų atverta religijos įtaka jaunimui. Skatinama dar daugiau susitrinti ateistinę propagandą, ruošti įvairiausias iškylas, pobūvius, visokias pramogas Nesibaidoma net senų lietuviškų tradicinių švenčių, kad tik «jaunimas turėtų ką veikti» - ir jam nereiktų lankyti bažnyčių. Džiaugiamasi, kad tokia akcija davusi gerų rezultatų Kaune, kur pvz. šiemet per Sekmines buvusios beveik tuščios bažnyčios, arba birželio 17 d. Pabradžėje, kur jaunimas vietoj bažnyčios vykęs į Joninių iškilmes. Skatinama respublikoje kaimo vietovėse esančių 3211 klubų, kultūros namų ir skaičių ypač įsijungti į šios rūšies veiklą - religininkų įsraivai atsverti». Tačiau Lietuvoje «siaučia» ne tik katalikai bet taip pat sionistai, ortodoksai, sentikiai, baptistai... Piktinamasi bažnyčiose sakomais pamokslais apie Dievo visagalybę ir žmonių menkumą. Reikalaujama, kad religijos įtakai «užmušti» būtų sudarytas vieningas planas ir vieninga veiklos programa. Pati kova turi būti sustiprintai veda ma pritaikytais metodais, kurie būtų skirtingi Eišiškese ir vėl kitokie Žemaičių Kalvarijoje.

Taigi, šie maskvinio komunistų jaunimui pavergtoje Tėvynėje nėra palaužta. Puolimai rado atgarsio ir spaudoje. Pvz. vokiečių «Ostprobleme» Nr. 35/1956 pažymi, kad ypač gyva pasipriešinimo dvasia pastebima ne tik Lietuvoje, bet ir Lenkijoje bei Vokietijos Rytinėje zonoje. Ten su atviru teroru bolševikinis režimas pasidarė jau atgarsinis. Užtat visas svoris dabar stengiamasi mesti į antireliginę propagandą. Okup. Lietuvoje rūpinamasi į šią akciją įtraukti pirmojo cilėj kultūros namus, skaityklas, įvairius kaimo vietovėse įsteigtus klubus ir jaunimo ratelius.

SPORTAS. «T S R S tautų spartakiadoje» skelbiama dalyvavus finalinėse varžybose daugiau kaip 40 tautybių 9.244 sportininkus. Okup. Lietuvai atiteko 12 vieta su 214,5 taško, o paskutinę - 18 - užėmė Tadžikija. A. Šočikas su Murausku po aukso medalį. Aukso medalį gavo ir J. Pipynė, pirmą kartą iškovojęs Sov. Sąjungos čempiono vardą 1500 m bėgime. 10.000 m irklavimo dvivietėmis baidarėmis varžybose broliai Alfonsas ir Mykolas Rudzinskai užėmė antrą vietą ir gavo si dabro medalius. Spartakiadoj Maskvos spartiakos vėliavą pakėlė A. Šočikas. Su Europos čempiono kaspinais pasi puošę žygiavo ne tik jis, bet dar St. Butautas, J. Lagunavičius, St. Stonkus, A. Lauritėnas, R. Juškėnas. Skelbiama Sov. Lietuvoje šiuo metu esant 68 sporto meisterius, 5 nusipelnčius sporto meisterius ir daugiau kaip 1.000 «pirmojo atskyrio sportininkų». Ne Lietuvos trispalvę, bet okupantų sportinę garbę įvariose pastaruosiu metu įvykusiose varžybose gavo ginti lietuviai krepšininkai S. Stonkus ir A. Lauritėnas, boksaininkai A. Šočikas, R. Murauskas ir Juškėnas, stalo tenisininkai - A. Saunoris ir O. Žilevičiūtė, irklotojai broliai Rudzinskai ir kt. Vilniaus «Spartako» futbolistai susitikimas su švedų Stockholm vienuolike pasibaigė lietuvių laimėjimu 2:1. Laukiama atvykstant dar Suomijos futbolininkų. Lietuvių su sovietinėmis sporto komandomis pasijusta taip pat su futbolininkais. Į Hannoverį, Vokietijoje, su krepšio rinktinė - į Italiją.

Kreipiamas dėmesys į kilančią naują bokso žvaigždę, 17 m. jaunuolį Ričardą Tamulį, kuris Lvovo mieste vykusiose Sov. Sąjungos jaunių bokso pirmenybėse I-me pusvidutiniam svorėje įveikė visus varžovus priešininkus Tamulis nugalėjo maskvietį Koroļiovą ir Petakovą iš Kijevo. Už geriausią techniką buvo apdovanotas specialiu prizu. Jis jau 1955 m. buvo tapęs «plačiosios tėvynės jaunių čempionu». Nesenai Rygoje vyko visos Sov. Sąjungos jaunių irklavimo pirmenybės. Vilniaus vid. mokyklos mokiniai Kęstutis Juodkasis ir Ričardas Dambrauskas su dvi viete 2000 m distancijoje pralenkė visus savo varžovus ir iškovojo pirmenybių nugalėtojo vardą.

Trakų ežeruose bolševikai skelbia atidarysiam motorinių katerių stotį. Apie 40 žmonių paimančiais kateriais iš Trakų vandens bazių bus galima nuplaukti į idomesnes salas,

Garsieji Lietuvos Mokslininkai, Architektai ir Dailininkai Aktyviai Dalyvauja Apzvalginės Liet. Architektūros Parodoje

DR. PHIL. MARIJA ALSEIKAITĖ GIMBUTIENĖ - mokslininkė ir rašytoja paskolino iš savo rinkinio priešistorinių Lietuvos II-XI amž. papuošalų: ornamentus, apyrankes, ornamentų raštus ir disertacinę knygą: «Die Bestattung in Litauen in der vorgeschichtlichen Zeit».

DIPL. INŽ. JURGIS GIMBUTAS - atsiuntė iš savo didžiojo mokslinio rinkinio lietuviškos architektūros paveizdžių ir disertacinę knygą: «Das Dach des Litauischen Bauerhauses».

DIPL. INŽ. DR. JONAS MUKLOKAS - dalyvaus tautinės architektūros centre savo gausia lietuviškos architektūros kūryba.

— DAILININKĖ VLADA STANČIKAITĖ ABRAITIENĖ - Naujausius penkis kūrinius mūsų garsiosios galerinės matysime jau Municipal Bibliotekoje - Architektūros Tripike (nuo š. m. XI - 5 d.) Trys paveikslai vaizduoja stilizuotas lietuviškas, o du lietuviškuosius kryžius ir pavergtą Lietuvą.

PROF. DR. IGNAS KONČUS padovanojo savo knygą «Medžio drožiniai gimta jam kraštui atsiminti». Originali su virš 100 iliustracijų. Lietuvos Muziejaus Rio de Janeiro, steigėjas Rašyt. Petras Babickas paskolino, rašyt. K. Pažeraitės padovanoja, vieną iš tų drožinių originalą.

LIETUVOS ARCHITEKTŪROS PARODOS RĖMĖJAI

S. Paulo lietuviai aktyviai ėmė remti Istorinę Liet. Arch. Parodą. Ten kur buvo bendrijama į lietuviškąsias duris, malonus šypsniš visada pasitikdavo ar tai parodos organizatoriai ar tai bendradarbiai. Reikalas aiškus. Mūsų spaudos dėka galime nors daliai susipažinti su mūsų tautos brangiomis meno vertybėmis. Ne tik leiskime romanti-

į kitoje ežero pusėje esančius poilsio namus, aplankyti su Galvės ežeru besijungiantį gretimą Bernardinių ežerą. Keleivinių katerių bazę sudarys iš Nemuno į Trakus perkelti motorlaviai. Ten plečia mas ir vandens sportas.

— Melbourne Lituanistiniai Kursai ruošia filminę Lietuvos paveikslų versiją Darba atlieka fotografas V. Vaseris. Paveikslai paskum bus rodomi šviesovaizdžio aparatu.

Tarp žiedų žydinčiam sode

Petras Babickas

NAUJA DAINA

Praeis audra, nušvis dangus paniuręs,
Nušvis artojo veidas po audros,
Jis grįš prieš žagrės, žvejys prie būrių,
Tėvynės vieškeliai kūrybos žygį gros

Užmirš visi gaisrus, patrankas, kraują,
Užmirš didvyrius ir karius pilkus,
Griūvesiuos kursime gyvenimą iš naujo
Ir tas gyvenimas bus mielas ir brangus.

Nauja daina skambės tėvynėj mūsų,
Ramybės saulė jos kelius nušvis,
Naujoj dainoj mes amžius, gyvi būsim,
Palaiminti kūrybos ir rimties.

Daina! Daina! Tu - tremtinio paguoda,
Skambėk per amžius tėviškėj laisvoj.
Užmiršę praeitį skausmingą, juodą,
Mes kursim naują buitį Lietuvoj!

(Iš eil. rink. «Toli Nuo Tėvynės»)

niams tėvynės meilės jausmams pasireikšti, bet truputiuką įpareigokim savo protus pamiklinti lietuviškos kultūros pažinimu. Mūsų ariama tautinio darbo vaga privalo būti, kaip išmintingo ūkininko gili. Purenkime Lietuvos dirvonus kultūros pažangai ir jos klestėjimui.

— Į pirmą trimitą atsiliėpė:
1) Lietuvių Sąjunga Brazilijoje, Cr\$ 1.300,00. 2) Šv. Juozapo Brolija, Cr\$ 200,00. 3) Inž. Jonas ir E. Antanaičiai Cr\$ 1.100,00. 4) Balys ir Ona Adomavičiai, Cr\$ 1.000,00. 5) Jonas ir Vera Bratkauskai, Cr\$ 600,00. 6) Inž. Č. Šalkauskas, Cr\$ 500,00. 7) Juozas Matelionis Cr\$ 400,00. 8) Inž. Mykolas ir Salom. Mitruliai, Cr\$300,00. 9) Vysk. Kancleris Kun. K. Miliauskas Cr\$ 250,00. 10) Ona ir Antanas Pavilioniai Cr\$ 250,00. 11) Juzė ir Edmundas Bortkevičiai Cr\$ 200,00. 12) Juozas Karpavičius, Cr\$ 200,00. 13) Aleks. ir Ona Bagdonai, Cr\$ 200,00. 14) Ona ir Kazim. Ausenkai, Cr\$ 200,00. 15) Dr. Kun. A. Milius Cr\$ 100,00. Viso Cr\$ 6.800,00.

Taša kitame nr. Visiems lietuviškos kultūros garbės rėmėjams širdingai dėkojama.

LITERATŪROS VAKARAS IR MOKSLEIVIAI

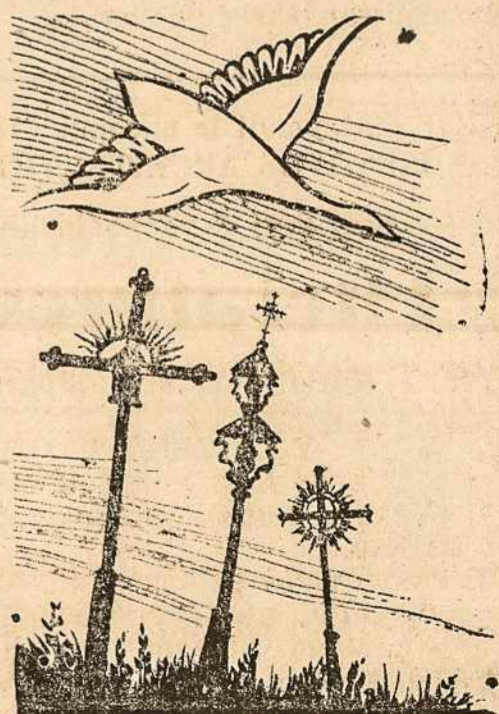
Brangūs studentai ir moksleiviai!

Lietuvos literatai gyvena Brazilijoje, jus laukia Lietuvos Vakare, kuris įvyks š. m. lapkričio mėn. 4 d. 16 val. (punktučiai), V. Zelinos gimnazijos salėj.

Čia susipažinsite asmeniškai su mūsų garbingais ir mylimais rašytojais: V. Ališu, Babicku, Pažeraite, Didžiulyte, Laukų Ramune ir Rachel Portella.

Literatūrą pajavairins dainos muzika ir šokiai.

Įėjimas visiems moksliviams ir studentams su mokyklos pažymėjimais laisvas.

LIETUVIŠKOS MUZIKOS PUSVALANDIS

«TĖVYNĖS GARSAI»

Radio stotis 9 de Julho 540 klc. 25 m. banga. SEKMADIENIAIS 8:30 val.

Primame komercinius skelbimus, siunčiame linkėjimus ir pasveikinimus šeimyninių švenčių proga su plokštelėmis. Siųsdami užsakymus pridėkite Cr.\$ 300,00

Adresas caixa postal 403, São Paulo, arba telefonu 37-2265 nuo 9-10 val. Darbo dienomis išskyrus šeštadienius

Aleks. Boguslauskas.
Pusvalandžio vedėjas

Stasys Laucius

MAŽŪJŲ ŽINIOS

Bom Retiro lietuvių vaka ro programoje dalyvavo V. Želinos lietuviškos mokyklės mokiniai.

P. Mokytojos Valeikienės parengtos mergaitės išpildė plastinį numerį paga! dainą «Lietuva brangi». Berniukai pieno garbei inscenizavo «Pie no lašą», p. mokytoja išmoki mo būrelį vaikų, kurie jai kan klėmis palydint sudainavo «Lakštingalėli» ir «Kur Nemu nas ir Dauguva». Paskutinio ji daina buvo melodeklamaci ja. Deklamavo A. Tijūnelis ir L. Šukytė, Marcelina Sataitė solo padainavo «Lėk sakalė li». Mažoji solistė sukėlė di deles publikos simpatijas ir turėjo pakartoti. Dainelės se kantį sekmadienį buvo pakar totos per «Kultūrinį lietuvių radio pusvalandį». Iš vaikų dar programoje dalyvavo Amelija Zaperskaitė ir Dal va Stasilavičiūtė, abidvi iš pildė akordijonais po brazi lišką dalykėlį. Sekančiam kar tui ir jos išmoks ką nors lie tuviškai. Po programos, ka dangi salė buvo perpildyta publikos, jaunieji parodė sa-

vo sumanuma, Rožytė Tūbe lytė (Semas Malūnas) atsine šė savo akordijoną, ir suor ganizavo šokius kieme. Grįž tant autobusas plyšo nuo lie tuviškų dainų.

— Jau parengtas vaidinimas kalėdiniai lietuvių vaikų šven tei V. Zelinoje. Netrukus bus dalinamos rolės ir pradėtas pasiruošimas. Šventė įvyks 30 dieną gruodžio. Šventėje dalyvauti pasižadėjo visos S. Paulį veikiančios lietuviškos mokyklės. Mažiesiems įėjimas bus laisvas, vyresnie siems bus pakvietimai. Už pa kvietimus gautos pajamos skirtos visoms S. Paulo lie tuviškoms mokykloms parem ti.

— Andrius Balčiūnas, padė damas savo draugų, sekma dieniais prie bažnyčios ener gingai platina laikraščius, šeš tadieniais išnešioja į namus.

— Praėjusį sekmadienį ra dijo programoje be mokyk los mokinių dalyvavo jauni mas. Apie tai rasite «Jaunys tės Aids».

Jūros mergaitė

Vienas tėvas turėjo du sū nu. Tėvui pasimirus, tie vai kai išėjo tarnauti pas svei mus žmonės. Jie čia vargo ir skriaudžiami buvo.

Kartą šeimininkė siunčia vieną tų vaikų, kad nuneštų pusryčius lauke dirbantie siems. Vaikas nedidokas dar buvo. Eina jis nesinas tais puodais. Puodai sunkūs, nela bai tepaneša. Vargo jis kiek laiko su tais puodais, pas kum pastatė juos ant kelio ir nuėjo sau, kur akys veda. Kadangi tėvų nebeturėjo, tai niekas jo nei pasigedo, nei jieškojo.

Eidamas išalko. Galvoja ir nežino: kas gi jam dabar da ryti? Tuo metu pamatė lauke darbininkus, rugius bekertant Priėjo prie jų ir pradėjo drau ge dirbti. Koks ten jo tas darbas, tačiau, kai tie darbi ninkai valgė, davė ir jam pa valgyti.

Pasistiprinęs vėl eina sau. Paėjęs kurį laiką, vėl išalko ir kojos pavargo. Atsisėdo pakelėj atsikvėti. Žiūri - kaž kokia duobiukė: ar piemenys bežaisdami iškasė ją, ar vy-

rai kelins betaisydami paliko Toje duobiukėje skruzdė, nu sitvėrusi kažkokį šaoukų, vis ropstosi į viršų. Palypės, palypės ir krinta atgal į dug ną.

Tada sako tas vaikas pats sau: «Dieve tu mane, kiek vienas gyvas daiktas sutver tas vargti šiam pasaulyje. Štai ta menka skruzdėlė ir ji vargsta» Pakišo vaikas sa vo lazdos galą ir iškėlė tą skruzdę į viršų.

Iškelta skruzdė tarė vaikui: «Imk dabar nuo manęs tą ša piuką ir laikyk sau. Gal ka da nors atsitiks tau kokia bė da, tada įsimeik šapiuką į žemę ir aš tuoj atvyksiu tau padėti» Vaikas pamane: «Na, kokia čia ji gali būti padėję ja!» Bet šapiuką pasiėmė ir paslėpė.

Eina sau vienas toliau. Priė jo nedidelį upelį. Atsisėdo ant kranto, įleido kojas į vai denį ir ilsisi. Netrukus pama tė, kad atplaukia žuvis. Grie bė iš tą žuvį rankomis ir sugavo. Sugavęs džiangiasi: «Kursiu ugnį, išsikepsiu ir pavalgysiu!»

VAKARAS

Varpas dan, varpas din, migdo kalnus, laukus. Gausmas krinta širdin malonus ir sunkus.

Jau pavargo visi, dideli ir maži. Tuo padangė tamsi žiburėliais pražys.

Varpas dan, varpas din, Dievo angelas čia. Vienas žingsnis pirmyn su džiangumu ir kančia.

Tartum knygą matai, prirašytą pačių. Naujas puslapis štai rūpesčių ir vilčių.

Varpas dan, varpas din. Baigėm dieną sveiki. Gausmas krinta širdin, miegas merkia akis.

Stasys Laucius

Maldelė

Saugok, Dievuli, tėtė ir mama, brolį ir sesę, gimtąją žemę.

Ačiū už duoną ir už sveikatą tremties ir vargo liūdniausiais metais.

Laimink! laisvę ginancius žmones. Prašau pasauliui Tavo malonės.

Laimink! mano mokslą ir triūsą, o aš vis doras lietuvis būsiu.

Žuvis prasneko: «Nekep tu manęs! Verčiau pasiimk tris mano žvynus. Jei tau bus kokia nelaimė, paimki tuos žvynus ir įmerki į upės ar jūros vandenį. Tada aš tuo jau atvyksiu tau padėti. Vai kas paklausė: nekepė tos žu vies, pasiėmė tik tris žvynus ir pasislėpė.

Eina toliau. Beeidamas pa matė puikų dvarą. Sugalvojo užėiti ten ir paprašyti ko nors pavalgyti. Pavalgęs įsigėidė pasižvalgyti po dvarą. Be vaikštinėdamas sutiko užvaiz dą. Tasai ėmė klausinėti: kas jis? iš kur? Vaikas pasisakė neturįs nei tėvų, nei namų ir nežinas, kur einas. Užvaizda pasikalbėjo su savo ponu ir paliko tą vaiką tarnauti.

Išbuvo jis ten ilgai. Stengėsi viską atlikti ir klau syti savo pono. Šis matyda mas, kad ištikimai tarnauja pasiėmė jį arčiau: perkėlė į savo rūmus ir paskyrė le kajumi.

Tas ponas buvo didžturčio sūnus, nevedęs dar. Jis važi nėjo po pasaulį, vis jieškojo sau žmonos. Niekur negalėjo tokios surasti: visos mergi nos vis jam negražios buvo.

Kartą ponaitis su savo le kajumi nuvyko maudyti į jū

ra. Besimaudydamas pamatė jūros mergaitę. Toji labai pa tiko jam. Kiek jis bevažinėjo

po visą pasaulį, niekur tokios gražios nebuvo sutikęs. Da bar sugalvojo, kad būtinai tu ri sugauti šią mergaitę ir vesti. Pats neišmanė, kaip ta tai padaryti. Tada paliepė savo lekajui: «Aš tau duosiu pinigų, o tu daryk, kas tik reikia, bet būtinai turi su gauti man šią mergaitę!»

Lekajis vaikšto pajūriu ir suka sau galvą. Toje jūroje netoli kranto buvo sala. Jis sugalvojo šitaip: reikia toje saloje pastatyti gražus namu kas. Visas jis turi būti dai liai išpuoštas. Viduje stalas, ant to stojo gardūs valgiai ir gėrimai. Vienam žmogui rei kia pasislėpti ir laukti, jūros mergaitės, išvydusios namu ką, panorės apžiūrėti. Maty damos, kad jokio gyvo daikto nėra aplinkui, susigundys ir į vidų įeiti. Puikiai išpuoštas vidus sužavės jas, panorės ir ilgiau pasilikti. Tad tik prišokti greitai, uždaryti duris ir čiupti vieną. Tai vienintė lis būdas sugauti. Jei pasi sektų, tai tik taip.

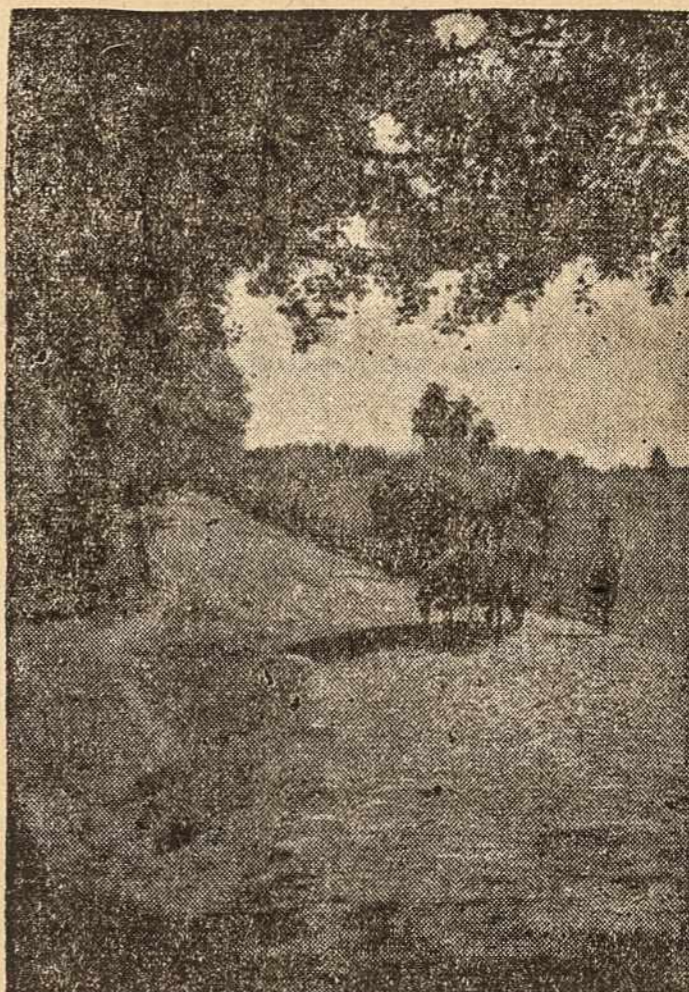
Šis sumanymas patiko po naičiui. Su džiangumu prita rė jis. Kai viskas buvo pada ryta ir paruošta, nuėjo leka jus daboti, kada jos ateis. Tū no pasislėpęs ir laukia. Lau kia vieną dieną, antrą, trečią. Pagaliau sulaukė. Priplaukė tos merginos pasižiūrėti. Ne trukus suėjo į vidų.

Lekajus tuojau šast, užda rė duris, sugavo vieną, suri šo, pasiėmė į laivą ir veža į krantą. Mergaitė labai ver kia, nenori pasiduoti. Ji turė jo ant rankos žiedą. Paėmė tą žiedą, perkando, vieną pu sę įmetė į vandenį, o antrąją pasiliko sau. Lekajus pažiū rėjo, bet nieko tąsyk nesu prato. Jis padarė tik tai savo: parvežė ir atidavė ponaičiui.

Ponaitis žiūri, žiūri - be ga lo jau graži, tik nemoka kal bėti. Pradėjo jis mokytį. Mo kė kurį laiką - metus ar dvejus. Kada jau pramoko ir galėjo susikalbėti, ponaitis nutarė kelti vestuves. Bet to ji mergaitė nenorė eiti už po naičio. Ji vis tepyko ant le kajaus, kam ją sugavo. Pra dėjo keršyti lekajui, užduoda ma tokius darbus, kurių ne galėtu jis padaryti.

Kartą sako savo sužiedno tiniui, «Paimki aguonų pūrą ir pasėki į daržą. Pasėjęs ge rai užakėki, tegul dabar iš renka tasai lakajus, jei toka gaudrus, tada sutinku eiti už tavęs».

(B. D.)

Lietuvos vaizdelis.

Atžymėti ir paremti PIRMAJĄ APŽVALGINĖ LIETUVOS ARCHITEKTŪROS PARODĄ, rengiamas

Brazilijos gyvenančių lietuvių rašytojų ir poetų,

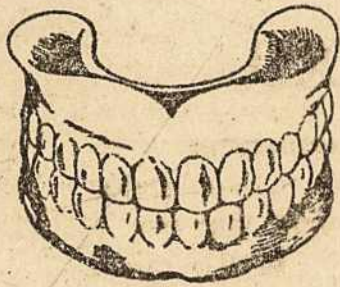
Literatūros Vakaras.

Kuris įvyks š. m. lapkričio mėn. 4 d. 16 val.

VILA ZELINOS GIMNAZIJOS SALĖJ.

Vakara globoja kolonijos kepelionas kun Pijus Raga žinskas.

Pakvietimus galima gauti. Vila Zelinoj: «Mūsų Lietuva» Redakcijoje, pas Vytą Tijūnelį užkandinėj, Karolę Pažė raitę, Magd. Vinkšnaitienę, Hal. Mošinskienę, Mar. Kin duriene, Petrą Šimonį, Mieste: «Žinių» Redakcijoje ir pas Juozą Karpavičių. V. Anastazijoje: pas mok. Stasį Kubi liūną. Moinho Velho pas Juozą Lukoševičių, Parque das Nações, pas Stasį Jurevičių.

Dantu Klínika

Dr. JOAQUIM
PACIFICO JUNIOR

Dantu chirurgas

Dentadurų ir judamų aparatų specialistas.

Priėmimo valandos kasdien: nuo 8 ligi 11 val.,
ir nuo 17 ligi 21 val.

Konsultorija yra Vila Zelinoje, Avenida Zelina, 752

Saugiausia pinigams vieta yra

BANCO MOREIRA SALES S/A.

Jo skyrius yra ir Vila Zelinoje, Av. Zelina 970. Daug lietuvių čia atidarė einamasias sąskaitas. Čia galima apmokėti mokesčius, už šviesą ir kitas pinigines operacijas atlikti.

Industria e Comercio de Calçados

Motelton's Ltda.

SPECIALYBĖ BATŲ: vyrams, moterims,
panelėms, futbolistams, vaikams...

Rua Javaés, 626 -- São Paulo

Atelier de Modas
ALEXSANDER BAGDONAS

RUA BARÃO DE ITAPETINGA, 273 — 4 AND. — SALA 2
TEL. 34-7482 — SÃO PAULO

Casa Sprindys & Cia.

PRAÇA SÃO JOSÉ, 1 — V. ZELINA — S. PAULO

VISUOMET RASI SAVO ŠEIMOS ŽIDINIUI
NAUJANYBIŲ

Geležies reikmenų, dažų, lėkščių, aluminių indų,
įvairių daiktų dovanoms, įvairiausios rūšies pečių-
fogonų, siuvamų mašinų, radio, plokštelių ir t. t.

Visa tai galima gauti UŽ PINIGUS ARBA
ISSIMOKEJIMUI.

Prie pat autobuso Nr. 93 sustojimo vietos.

ESCRITORIO «VILA ZELINA» IRMĀOS BAUZIS

Registrado no C. R. C. sob o n.º 551

Praça São José, 8 Sal. 1 e 2 - V. Zelina - S. Paulo

Aberturas de firmas	Contratos de locação
Encerramentos de firmas	Cartas de Fiança
Transferencias de firmas	Requerimentos
Contrat. na Junta Comercial	Balanços
Dis. at. na Junta Comercial	Alvarás diversos
Eseritas Fiscais	Seguros de Fogo e
Eseritas Comerciais	Seguros de accidentes

HORÁRIO das 8 às 19 horas.

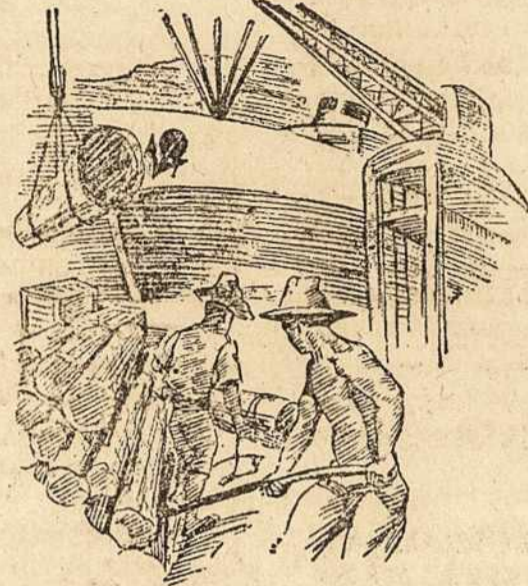
Pirkimas pirkimui nelygus.

Reikia žinoti kur pirkti.

Jeigu reikia statybai medžiagos,
indų ir kitų reikmenų prieinamomis
kainomis, tai kreipkis į sandėlį.

LAPIENIS & JAKUTIS LTDA.

Av. Sapopemba 18-A — Vila Celeste

PRANAS & CIA. LTDA.

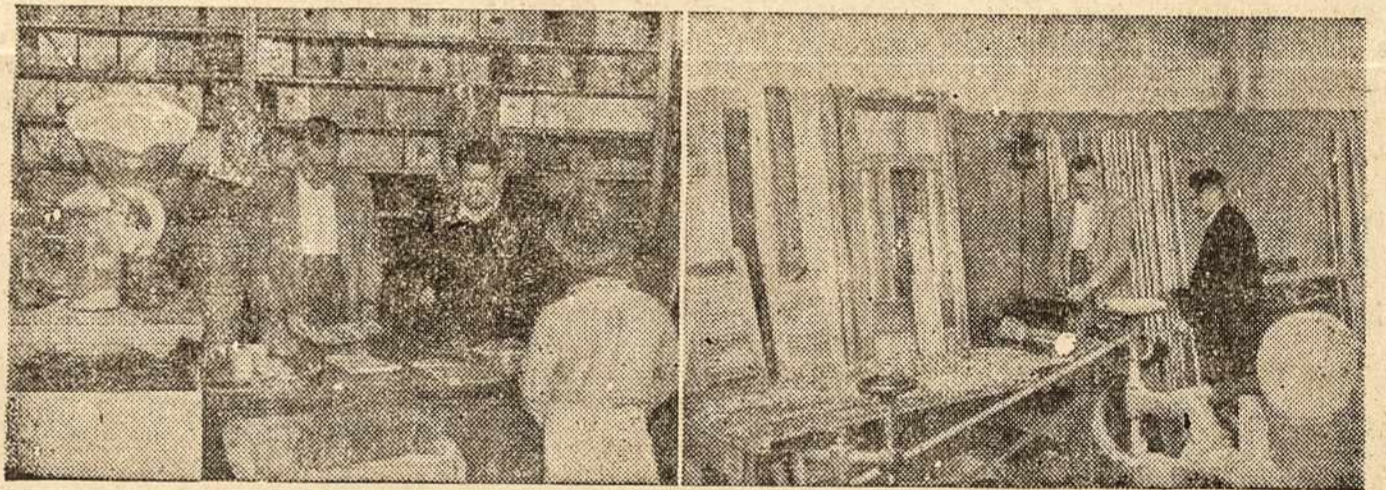
Madeiras em geral

SÉDE: Rua México, 98 - 9.º - sala 904 — Fone: 52-0229
Enderço Telegrafico: «CABIUNA»
Rio de Janeiro

Serraria «ITA» — Serra dos Aimorés — Municipio de
Nanque - Estado de Minas Gerais

Statybos medžiagos sandėlis ir įvairių geležinių daiktų, indų bei darbo įrankių
krautuvė tikrai pas

JAKUTIS & LAPIENIS LTDA.

RUA COSTA BARROS, 34-C

VILA ALPINA

VIENINTELIAI ATSTOVAI GARSIOJO VANDENS LINDOYA

IRMĀOS CARRIERI LTDA.

Lindoya vanduo yra senai žinomas gėrimas,
kurio puikų veikimą į žmogaus sveikatą jau
visi yra vienbalsiai pripažinę. Pabandykite,
įsitikinkite ir visados naudokite!

Rua Dino Bueno, 795 a 835
Telefones: 51-4019 e 51-2223

Caixa Postal 3967

SÃO PAULO

Cervejaria Columbia S. A.

Šalčio ir karščio metu sveikiausia yra gerti alus MOSSORO.
juodas bet s anus.

Arba alus COLUMBIA: Pilsen extra,
Strassburg, buteliais ir pusbuteliais.
Mėgstantiems: Guaraná, Gazoza Colum-
bia ir Agua Tonica.

Centralinė Raštinė ir sandėlys:

Compinas: Rua Andrade Neves, 103
Fone: 3-935 e 3-936

Šyriai: S. Paulo -- Al. Dino Bueno, 702 — Fone: 51-4485

Santos - Rua General Camara, 292 Fone: 25-636

DĖKOJA

Kermošiaus pasisekimas pri klausė nuo gražiaus visos eilės talkininkų bendradarbiavimo. Vieni rinko fantus, kiti atliko paruošiamos darbus, dirbo kermošiuje, kėpė kepsnius, aukėjo fantus, kiti atvyko praleisti keleta valandų laiko kermošiuje ir tuo būdu jį parėmė.

Paruošiamus darbus, sustatė barakus, suvedė šviesas, atliko: K. Musteikis, J. Paukštys, St. Jakaitis, J. Zagorskis, A. Meidus, P. Pavilonis, B. Latvėnas.

Kermošiuje dirbo: Fantų sutvarkyme ir paruošime «medelių» — seselės pranciškietės. Prie «vira lata» darbavosi: L. Jarmalavičius, B. Latvėnas, K. Rimkevičius, Vacius Nanartonis, A. Meidus. Prie šautuvėlių: Tamaliūnas Kl. Musteikis, Pr. Kinduryš (sūnus) ir kiti.

Skaniai vaišino, mandagiai patarnavo: O Šermukšniėnė, O Lašinskienė, M. Maželienė, I. Kutkienė, A. Pagonienė, Al. Sasickaitė, H. Teixeira ir kitos.

«Medelių» barakone: V. Vaiškėnienė, V. Zakarevičienė, A. Piseravičienė, M. Vyšniauskaitė, M. Genevičienė, Pranskevičienė.

«Bišigų» baraką sekmingai tvarkė ir smarkiai sukosi Ana Ausenkienė talkinama Filhas de Maria

M. Kindarienė, padedama Filhas de Maria padarė gražią apyvartą loterijos barake.

Muzikai vadovavo ir gerai «špykeriais» buvo V. Tumas, J. A. Tatarūnas, A. Sivickas ir kiti.

Visiems barakams gražiai talkino A. Skrebys. Skanias šuraškas kėpė Vladas Karaška ir B. Rimkus.

Visiems čia suminėtiems nuoširdžiausia mūsų padėka.

Kun. Klebonas P. Ragažinkas

Juozas Baužys

Vyrų Brolijos pirmininkas

— Stasys Remenčius gavo žinią, kad Lietuvoje, Kaune mirė jo brolis Antanas. Mišios egzėkvijos A, A, Antaną Remenčių bus 31 d. spalio m. 8 val. Vila Zelinoje. Pažįstamus kviečia atvykti į pamaldas.

— Iš praėjusį sekmadienį pasibaigusio keturių dienų kermošiaus pajamų gauta Cr. 41.164.00. Pelno, kai bus suvestos visos sąskaitos, liks nemažiau Cr. 36 000.

— Lapkričio mėn. 1 d. atei nančios savaitės ketvirtadienį, Visų Šventė. Jei bus paskelbta nedarbo diena, tai pamaldų tvarka bus kaip sekmadieniai. Jei būt darbo diena, mišios būtų laikomos 6, 7, ir 8 val, Gi Visų Šventų dienų vakare Vila Zelinoje bus mišios 19 (7) val. Po to gedulinga procesija.

Vėlinių dienoje, jei bus nedarbo (feriada) diena, tai mišijų tvarka Vila Zelinoje bus kaip sekmadienį. Gi jei būt darbo diena, tai mišios bus 6, 7, 8, 9 val.

— Vyrų Brolija lapkričio m. 18 d. ruošia išvažiavimą pikniką į Santos. Bus vystama Moko kompanijos autobusais. Biletai kainą cr. 150, 00. Užsirašyti prašomi kaip galint greičiau pas Brolijos valdybos narius ir klebonijoje, kad būtų galima žinoti kiek reikės autobusų rezervuoti.

PER N. S. APARECIDA Į VILNIAUS AUŠROS VARTUS

Gruodžio mėn. 2 d. ruošiamą maldininkų kelionė, iš Rio de Janeiro ir S. Paulo į N. S. Aparecida, melsti Dievo Motinos, kad pavergtoji Lietuva būtų greičiau išlaisvinta. Programa numatyta šv. mišios, bendra šv. Komunija susitikimas S. Paulo ir Rio de Janeiro lietuvių, Kryžiaus kečiai. Šiuo tragišku Lietuvai metu nevenkime sudėti dides aukos ant Tėvynės laisvės aukuro. Užsirašyti galima klebonijoje.

KLEBONIJOS STATYBAI AUKOJO

Joana Buckley Cr\$ 500,00, Jonas Kalvaitis 200,00, M. K. 300,00, Ivan Zaliznek 500,00, Kazys Štiumpa 100,00, Braknys 150,00, S. D. 500,00, Anelė 500,00, J. Kardelis 1.600,00, D. 500,00, Motiejus Kalinauskas 1.000,00, J. ir V. Lašinskai 500,00, Elizbieta Lašinskienė 200,00, Paulina Musteikienė 200,00, Silva Lašinskas

100,00 A. Jočys 100,00, J. Bučys 200,00, S. Mosnickienė 60,00, M. Garmienė 60,00, P. Sakavičius 200,00, Anelė Maruzonienė 500,00, J. Karlienė 100,00, S. Nisevičienė 50,00, A. ir P. Juodzevičiai 500,00, V. Zadulionis 100,00, J. S. V. Kauskai 200,00, Kazimieras Ambrozevičius 3.000,00, O. T. 500,00, Juozas Čiuvinškas 500,00, J. Sepetauskas 100,00, S. Aleliūlienė 200,00, V. Blažys 500,00, R. Počius 100,00, Lindzevičiai 200,00, Alfonsas Pūpelis 500,00 (antra auka) Alek sandras Paskevičius 1.000,00, Ona Lašinskienė 1.000,00, Irmãos Baužys 1.000,00, Jonas Paukštys 1.000,00, O. K. 500,00, Emilija Vosylius 500,00, J. Gorskis 200,00, S. 500,00, Pranciška Ambrozevičienė 500,00, Zizienė 250,00, K. Kavėskas 50,00, S. Kuzmickas 200,00, J. Kazanauskas 100,00, Jonas Senuta 1.000,00, Jonas Buragas 200,00, Jonas Kibelkštis 50,00, A. Andrusis 50,00, K. M. Skrubskai 200,00, J. Binevičienė 100,00, P. Valinčius 40,00, St. Jurevičius 100, A. Andriulienė 100,00, Vl. Virbickas 100,00, J. Kazlauskas, 100,00, J. Budzevičius 50,00, J. Budzevičius 200,00, A. Buzevičius 100,00, P. Griškoniš 50,00, B. Girėys 300,00, Šukys J. 100,00, A. Reizgienė 50,00, Stugiai 100,00, M. Kukiėnis 50,00, T. Navickienė 200,00, Mickevičienė 50,00, V. Čiurlevičius 100,00, K. Gričiūnas 50,00, F. Vagonis 100, E. Klingienė 100,00, Aleksas Grabauskas 500,00, Stasė Mankauskienė 50,00, B. Kligys 50, Juozas Izgevičius 100,00, Antanas Sdanavičius 500,00, Stočkai 100,00, S. Trapkevičius 100,00, P. Dimonas 100,00, Pūkeniai 1.000,00, E. Č. 500,00, J. Bajorinas 100,00, J. Kriaučiūnas 50,00, P. Alionis 100, M. Satkūnienė 50,00, J. Girskus, Antanas Kairys 1.000,00, S. T. 150,00, Vaclovas Naratnis 1.000,00, Valdimiras Bukauskas 500,00, Jonas Tatarūnas 1.000,00, Sebastião Almeida 200,00, J. Verbickas 100,00, B. Raikas 200,00, Wen del Bogar 500,00, O. V. 500,00, Klemensas Dragūnas 1.000,00, Sileikienė 200,00, Andriulienė 200,00.

Už aukas visiems didelis nuoširdus ačiū. Visi prašomi statybą paremti savo auka.

Šią savaitę jau liejama pirmojo aukšto lubos (lažė).

— Lapkričio mėn. 4 d. S. Paulo katedroj bus išventintas kunigų diakonas Kazmieras Bėkštas, salazietis. Primieijos bus 11 d. lapkričio m. 11 val. Vila Zelinoje.

— L. K. Bendruomenės choristams primename, kad bendros choro repeticijos prasi dės penktadieniais 8,30 val. vakaro. Chorą moko muz. F. Girdauskas.

— Ši šeštadienį, spalio m. 27 d. Vila Zelinoje sumainys žiedus, Antonio Francisco Alves su Aldona Juškaitė, Olimpio Carlos de Oliveira su Olga Frankevičiūte, Adolfas Žalkauskas su Angelina Perez Dias.

— Pirmadienį 29 d. spalio 7.40 val. trisdešimtos dienos mišios egzėkvijos už Juozą Maželį Antradienį, 30 d. spalio 6,30 val. trisdešimtos dienos mišios už Antaną Stankevičių, kurias užprašė Vyrų Brolija.

Spalio mėn. 27 d. 7 val. mišios už Joną Bilevičių, Bilevičių šeimą prašo atvykti pasimelsti.

— Ši sekmadienį 16,30 val. šaukiamas Liet. Kat. Moterų Draugijos ir Maldos Apaštalinimo narių susirinkimas. Vila Zelinoje, mokykloje.

PAULISTŲ PARODA

Sears patalpose, Agua Branca, pratęsta. Šioje parodoje dalyvauja M. Remenčienė su lietuviškais audiniais. Paroda labai įdomi. Verta aplankyti.

— Industrialas Stasys Meliūnas, po kelionės Šiaurės Amerikon, kur aplankė lietuviškas kolonijas, grįžo São Paulin. Jo šeima liko Amerikoje. Netrukus jis vėl važiuos Amerikon.

— Sukiplėtė p...
rie vengri...
menės daliniai pėrejo sukileliu eiles. Tukstanciai zuvusu
Budapesto miesto centras liepsnose.

— Vyriausybės parėdymu visoje Vengrijos teritorijoje uždaryti fabrikai ir komercija

— Sukilėlių štabas yra pietinėje Vengrijoje. Jie turi savo radijo siųstuva.

— Prezidentas Eisenhower pareiškė, kad rusų armija Vengrijoje stovi ne del krašto apgyimmo nuo išorės prieso, bet kad laikyti kraštą okupuota ir siekti savo tikslų.

Vengrijos sukilimas tai laisvės šauksmas anapus geležinės uždangos.

— Rytų Vokietijoje prie fabrikų viešų pastatų, sustiprinta kariuomenės sargyba. Komunistai bijo, kad nepasikartotų Vengrijos įvykiai.

— Vengrijoje yra 50 tūkstančių rusų karių, kurie «tvarko» vengrų tautą.

— Varšuvos gatvėse laikas nuo laiko įvyksta demonstracijų, solidarizuojančių vengrams sukileliams.

— Nanja Lenkijos vyriausybės galva Gamulka su nemaža delegacija išvyko Maskvon tartis abu kraštu liečiamais klausimais.

— Laiškai, Mot. Tamaliūnui, Alf. Misevičiui, J. Kutkieniui, M. Janavičiūtei, Vyg. Navickiui, A. Antanaitytei, Pr. Zagorskieniui, J. Antanaičiui, Ir. Simonytei, kap. J. Činviniskui, Alg. Kazlauskui, J. Kleizai, K. Navickieniui, R. Mokuikiui, A. Kasparevičiui, H. Simonytei, J. Nadolskiui, K. Markovai, Hedv. Bortkevitch, Jonei Janiūnaitėi.

Savo giminėms Lietuvoje padarysi didelė malonumo, pasiūsdamas jiems Kalėdoms drabužių arba maisto produktų. Siųsti galima bet kuris kiekis.
Kreiptis: Av. São João, 342, 5 and, apto. 501. Tel. 34-6427. Kreiptis visomis dienomis iki 20 val..

— Redakcija dėdamaa skelbimus jokios atsakomybės.

NEMATOMAS DAIKTAS

Pakelyje vienas vairuotojas keitė rato padangą. Kitas pravaziuodamas paklausė.
— Prakiuro padanga?
— Pataikiau ant butelio.
— Negalėjai pastebėti?
— Kaip pastebėsi, jei žmogus butelį nešėsi kišenėje!

SIUVĖJAS
POVILAS AMBROZEVIČIUS
Rua Inhag pi, 9 - V. Zelina (prasideda iš Av. Zelina, 595)

PAIEŠKOJIMAS:

Uršulė Dirvanauskaitė-Kaščiūnienė, gyv. Rua Marechal Malete, 77, Vila Zelina São Paulo, paieško Adelę ir Antaną Dirvanauską, anksčiau gyv. Rio Grande do Sul.

GERA PROGA NUSIPIRKTI

Oficina Mecânica

su torno, furadeira, esmerilho ir įvairiais kitais įrankiais. Arba galima, kaip pradinis mokėstis, iškeisti į namą. Daugiau informacijų galima gauti bet kuria valandą šiuo adresu:

Rua das Eras, 4 — Vila Bela — São Paulo

Klauskis São Paulo Lietuvių Kultūrinės Radio Programos

Iš Radio Nove de Julho, kiekvieną sekmadienį nuo 14 ligi 14:30 val., banga 540 kle.
Lietuviškas žodis radio bangomis tol bus girdimas, kol jį rems susipratę lietuviai.
Radijui paramą galima įteikti finansinės komisijos nariams asmeniškai arba siunčiant per paštą finansų komisijos išdininko p. Petro Šimonio, ar kun. P. Ragažinko vardu šiuo adresu: caixa postal 4118, São Paulo.

Escritório IDEAL de Contabilidade

João Tatarunas

CONTADOR

Priimame knygrašybos darbus visuose miesto rajonuose. Legalizuojam dokumentus naujom firmom ir bendrovėm. Paruošiam įvairaus pobūdžio kontraktus ir jų pasikeitimus. Tautiečiams kurie nori įsisteigti, prekyboj ar pramonėj, duosim visas reikalingas informacijas.

Rua Taquari, 19 - s/4 - (Esq. R. da Moóca)

Buhalterijos raštinė "Nascimento"

Irmãos Nascimento

Atlieka firmų atidarymus, perleidimus, komercines ir industrialines apyskaitas, sutvarko dokumentus, sudaro sutartis surašo prašymus ir kitos rūšies darbus atlieka.

Av. Zelina, 831 — Vila Zelina — Tel. 63-2767 - S. Paulo

SIUVYKLA "GUERRIERO"

Vitaliano Guerriero

Specialistas vyriškų ir moteriškų rūbų. Siuva išsimokėjimui, per penkis kartus.

Pasirinkimas įvairios medžiagos, taip pat baltinių

Rua Inhagapi, 7 - (pirmiau Rua 6) - V. Zelina - S. Paulo